

Přehled vykázaných diagnóz dle skupin diagnóz MKN-10

VERZE 2026-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Ondřej Šanca ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Hana Davidová ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	
Datum vytvoření dokumentu:	17.08.2023
Datum poslední aktualizace:	19.02.2026
Datum schválení pověřencem pro ochranu osobních údajů UZIS:	18.03.2024
Datum schválení poradou vedení UZIS:	30.04.2024
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	NR-04-06
Klíčová slova:	NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, veřejné zdravotní pojištění, mezinárodní klasifikace nemocí, skupina diagnóz, populace, demografická charakteristika, vykázaná zdravotní péče
EuroVoc:	státní zdravotní služba, nemoc, zdravotní péče
Citace:	Šanca O., Jarkovský J., Klika P., Davidová H., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Přehled vykázaných diagnóz dle skupin diagnóz MKN-10. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2023. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/1749-diagnozy-skupiny-mkn-10-otevrena-data . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/data/1749-diagnozy-skupiny-mkn-10-otevrena-data
Kontakt:	analzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Primárním cílem datové sady je poskytnout uživatelům základní představu o vykazování skupin diagnóz v rámci veřejného zdravotního pojištění s možností členění dle krajů a okresů, pohlaví a věku.

1.2 Základní informace

V rámci zveřejňování dat z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHVS) vznikla datová sada přinášející informace o počtu pacientů s vykázanými diagnózami členěné podle pohlaví, věku a bydliště ve formě agregovaných dat na úrovni skupin diagnóz dle kódování MKN-10.

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

Jeden řádek souboru obsahuje informaci o diagnózách do patřičného detailu v kombinaci s dalšími sledovanými parametry (věk, pohlaví, okres bydliště). Záznamy jsou také rozděleny dle pozice vykázané diagnózy (hlavní nebo vedlejší).

Názvy a další charakteristiky diagnóz a jejich skupin jsou k dispozici na webu [MKN-10 klasifikace](#) nebo v [číselníku MKN-10](#).

Z technického hlediska jde o kombinaci údajů z datové věty AB (hlavní diagnózy), (hlavičky dokladů o poskytnutých ZS) a datové věty AC druh položky 8 (vedlejší diagnózy), (řádky dokladů s údaji o jednotlivých poskytnutých ZS) dle [Datového rozhraní NRHVS](#).

1.3 Interpretace a informační hodnota

Datová sada vychází z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHVS) obsahujícího data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Základním cílem datové sady je poskytnout sumární údaje o počtech pacientů s vykázanými skupinami diagnóz MKN-10 a vývoj jejich vykazování v čase.

Pro interpretaci je klíčové si uvědomit, že jde pouze o počty pacientů, jimž byla na danou diagnózu vykázána zdravotní péče hrazená z veřejného zdravotního pojištění, nikoliv o pacienty s jistotou trpící danou diagnózou.

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění...) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně (např. výkony agregované do ošetrovacího dne při lůžkové péči) nejsou v datové sadě k dispozici. Vykázání diagnózy neznamena, že daný pacient touto diagnózou skutečně trpí, může jít např. o podezření na diagnózu, předběžnou diagnózu, preventivní vyšetření apod.

1.4 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je sumarizace různých aspektů vykazování zdravotní péče, např.:

- Vizualizace trendu počtu osob se skupinou diagnóz.
- V kombinaci s dalšími datovými zdroji o demografii ČR je možné vytvořit např. mapu počtu vykázaných skupin diagnóz v krajích vztahených na 100 000 obyvatel.
- Porovnání vykazování skupin diagnóz na hlavní a na jakékoliv pozici.

Příklad konkrétního výstupu:

Datová sada: Přehled vykázaných diagnóz dle skupin diagnóz MKN-10

Strana 2 z 6

- Počet osob s vykázanou skupinou diagnóz – Diabetes mellitus (E10–E14) od roku 2010 roste.
- Nejvíce vykázaní v roce 2022 v přepočtu na 1 pacienta u skupiny diagnóz – Diabetes mellitus (E10–E14) bylo ve věkových kategoriích 75–79 a 80–84 let.

1.5 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16; datová sada obsahuje pouze agregované hodnoty.

Klíčová slova

NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, veřejné zdravotní pojištění, mezinárodní klasifikace nemocí, skupina diagnóz, populace, demografická charakteristika, vykázaná zdravotní péče

1.6 Klasifikace dle EuroVoc

státní zdravotní služba, nemoc, zdravotní péče

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: gz / csv
- Počet záznamů: 5 765 252
- Počet popisných atributů: 9
- Velikost: MB (gz) / 249,70 MB (csv)

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Z důvodu ochrany osobních údajů jsou ze souboru vyřazeny záznamy o psychiatrických diagnózách (F10-F99). Kromě tohoto nejsou prováděny žádné korekce, jsou využita data, tak jak byla nahlášena poskytovateli zdravotním pojišťovnám. Datový soubor je agregován dle stratifikací souboru na počty unikátních pacientů s danou diagnózou.

5 Atributy datové sady

1. Rok

- Název parametru: rok
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: rok vykázaní diagnózy
- Možné hodnoty: od roku 2010 do posledního uzavřeného roku

2. Kód věkové kategorie

- Název parametru: vek_kod
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: kód věkové kategorie pacienta k 31. 12. hodnoceného roku vycházející z [číselníku věkových skupin NZIS](#)
- Možné hodnoty: kódy pro pětileté věkové kategorie 0–94 let, 95+

3. Pohlaví

- Název parametru: pohlavi
- Popis parametru: pohlaví pacienta
- Datový typ: numeric
- Možné hodnoty:
 - 1) 1 – muž
 - 2) 2 – žena
 - 3) 99 – neuvedeno

4. Okres bydliště pacienta

- Název parametru: pacient_id_okres
- Datový typ: string
- Popis parametru: okres bydliště pacienta v době poskytnutí zdravotní služby dle [číselníku ČSÚ](#)
- Možné hodnoty: dle [číselníku ČSÚ](#), doplněna možnost CZ0999 – případy s nevyplněným údajem o okrese bydliště; pro optimalizaci velikosti souboru obsahují data pouze část za písmeny CZ v LAU kódu

5. Kraj bydliště pacienta

- Název parametru: pacient_id_kraj
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: kraj bydliště pacienta v době poskytnutí zdravotní služby dle [číselníku ČSÚ](#)
- Možné hodnoty: dle [číselníku ČSÚ](#), doplněna možnost CZ099 – případy s nevyplněným údajem o kraji bydliště; pro optimalizaci velikosti souboru obsahují data pouze číselnou část NUTS3 kódu

6. Kód MKN-10 skupiny diagnóz

- Název parametru: MKN_skup_diagnoz
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: kód MKN-10 skupiny diagnóz
- Možné hodnoty:
 - 0 – Neplatný kód
 - 1 – Střevní infekce (A00–A09)
 - 2 – Septikémie (A40–A41)
 - 3 – Ostatní infekční nemoci (jiné A00–B99)
 - 11 – Solidní zhoubné nádory (C00–C80, C97)
 - 12 – Hematoonkologická onemocnění (C81–C96)
 - 13 – Nezhooubné novotvary (D00–D48)
 - 20 – Nemoci krve a krevetvorných orgánů (D50–D89)
 - 25 – Diabetes mellitus (E10–E14)
 - 26 – Ostatní endokrinní nemoci (jiné E00–E90)
 - 30 – Organické duševní poruchy včetně symptomatických (F00–F09, G30)
 - 31 – Duševní poruchy způsobené psychoaktivními látkami (F10–F19)
 - 32 – Schizofrenie, poruchy schizotypální a poruchy s bludy (F20–F29)

- 33 – Afektivní poruchy (poruchy nálady) (F30–F39)
- 34 – Ostatní duševní poruchy (F40–F99)
- 40 – Epilepsie (G40, G41)
- 41 – Ostatní nemoci nervové soustavy (jiné G00–G99)
- 45 – Nemoci oka a očních adnex (H00–H59)
- 46 – Nemoci ucha a bradavkového výběžku (H60–H95)
- 49 – Nemoci chlopní (I05–I08, I34–I39)
- 50 – Ischemická choroba srdeční (I20–I25)
- 51 – Srdeční arytmie (I44–I49)
- 52 – Selhání srdce (I50)
- 53 – Cévní nemoci mozku (I60–I69)
- 54 – Nemoci cév (I70–I89)
- 55 – Ostatní nemoci oběhové soustavy (I00–I99)
- 60 – Nemoci horních cest dýchacích (J00–J11, J30–J39)
- 61 – Pneumonie, akutní infekce dolních cest dýchacích (J12–J22)
- 62 – Chronické nemoci dolních cest dýchacích (J40–J47)
- 63 – Ostatní nemoci dýchací soustavy (J60–J99)
- 69 – Nemoci dutiny ústní (K00–K14)
- 70 – Nemoci jícnu, žaludku a dvanáctníku (K20–K31)
- 71 – Nemoci střev (K35–K38, K50–K64)
- 72 – Břišní kýla (K40–K46)
- 73 – Nemoci jater, žlučníku a slinivky břišní (K70–K86)
- 74 – Ostatní nemoci trávicí soustavy (K65–K67, K90–K93)
- 80 – Nemoci kůže a podkožního vaziva (L00–L99)
- 85 – Artropatie (M00–M25)
- 86 – Dorzalgie, onemocnění páteře (M40–M54)
- 87 – Ostatní poruchy svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně (jiné M00–M99)
- 90 – Nemoci ledvin a močové soustavy (N00–N39)
- 91 – Nemoci prostaty a mužských pohlavních orgánů (N40–N51)
- 92 – Nemoci prsu a ženských pohlavních orgánů (N60–N98)
- 93 – Jiná onemocnění močové a pohlavní soustavy (N99)
- 95 – Potrat (O00–O08)
- 96 – Porod (O80–O84)
- 97 – Komplikace těhotenství, porodu a šestinedělí (jiné O00–O99)
- 100 – Stavy vzniklé v perinatálním období (P00–P96)
- 101 – Vrozené vady, deformace a chromozomální abnormality (Q00–Q99)
- 105 – Bolest – hrdlo, hrud', břicho, pánev (R07, R10)
- 106 – Ostatní příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy (jiné R00–R99)
- 110 – Poranění hlavy (S00–S09)
- 111 – Zlomeniny (Sx2)
- 112 – Ostatní poranění a následky (S10–T14 mimo Sx2, T79, T90–T98)
- 113 – Následky vnějších příčin (T15–T79)
- 114 – Komplikace zdravotní péče a pomůcek (T80–T88)
- 120 – Prohlídka/vyšetření (Z00–Z13)
- 121 – Živě narozené děti (Z38)
- 122 – Následná péče, rehabilitace (Z40–Z54, mimo Z51)
- 124 – Jiné faktory ovliv. zdravotní stav, kontakt se službami (jiné Z00–Z99)

130 – Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti (V01–Y98)

140 – Kódy pro speciální účely (U00–U99)

7. Druh diagnózy

- Název parametru: typ_dg
- Datový typ: string
- Popis parametru: informace, na které pozici byla diagnóza vykázána
- Možné hodnoty:
 - ZDG – Vykázání diagnózy na hlavní pozici libovolného dokladu o zdravotní péči (mimo komplement)
 - DG – Vykázání diagnózy na hlavní, nebo vedlejší pozici libovolného dokladu o zdravotní péči (mimo komplement)

8. Počet pacientů

- Název parametru: pacienti
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: počet unikátních pacientů, kteří mají vykázanou danou skupinu diagnóz v kombinaci s dalšími sledovanými parametry v daném roce
- Možné hodnoty: libovolné celé číslo

9. Průměrný věk skupiny

- Název parametru: prum_vek
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: průměrný věk pacientů definovaných kombinací parametrů uvedených v daném řádku
- Možné hodnoty: libovolné reálné číslo